

EXPUNERE DE MOTIVE

Obiectul prezentei propuneri legislative constă în modificarea prevederilor Ordonanței de Urgență nr. 108 din 30 iunie 2022 privind decarbonizarea sectorului energetic prin care au fost stabilite termenele pentru închiderea și conservarea grupurilor energetice cu funcționare pe lignit și huilă și eliminarea treptată și scoaterea din funcțiune a capacităților de producție a energiei electrice pe bază de huilă și lignit.

Ordonanța menționată a primit numeroase critici inclusiv la momentul la care a fost promovată deoarece măsurile propuse pentru încetarea producerii energiei electrice pe bază de lignit și huilă erau dure și greu de implementat în perioada de timp asumată. Retragera din exploatare și închiderea capacității energetice totale instalate pe bază de lignit și huilă de 4.920 MW, încetarea producției de lignit și huilă, executarea lucrărilor de punere în siguranță și a lucrărilor de închidere și ecologizare pentru cariere și mine conform calendarului promovat prin OUG 108/2022 au fost mereu nerealiste. Astfel, în acest moment ne aflăm în fața unei veritabile tragedii pentru sectorul energetic din România și pentru toți lucrătorii din acest sector care depind, în mod direct, de minele, carierele și capacitățile de producție ce urmează a fi închise conform unui calendar rupt de realitate.

Conform prevederile OUG nr. 108/2022, capacitatea totală instalată de energie electrică pe bază de lignit și huilă care ar trebui scoasă din exploatare treptat până cel târziu în anul 2032 este de 4920 MW, din care o cantitate de 3780 MW până la sfârșitul anului 2025, combinat cu închideri de cariere și mine. Măsurile propuse pentru sfârșitul anului curent sunt total nerealiste, aspect demonstrat de situația reală din teren de la acest moment.

În lunile următoare, principala victimă a prevederilor OUG nr. 108/2022 va fi Complexul Energetic Oltenia și lucrătorii săi. Conform Planului de restructurare al Complexului Energetic Oltenia, aprobat de către Comisia Europeană prin Decizia C(2022) 553 final din 26 ianuarie 2022, România și-a asumat îndeplinirea unor măsuri de decarbonizare care la acest moment nu pot fi atinse. Prin această asumare România a primit finanțarea pentru realizarea de investiții în capacități pe gaze naturale și surse regenerabile de energie. Cele două proiecte principale, Ișalnița și Turceni, ar fi trebuit să fie puse în funcțiune în 2026, în conformitate inclusiv cu prevederile OUG nr. 108/2022, dar acest lucru nu s-a întâmplat.

Mai mult de atât, proiectele de construire a centralelor pe gaze de la Ișalnița și Turceni nu se află nici măcar în derulare iar termenele pentru depunerea ofertelor în vederea proiectării și construirii centralelor au fost ultima dată prelungite pentru luna noiembrie. Astfel, viziunea avută în vedere la momentul promovării OUG nr. 108/2022 nu poate, la acest moment, să devină realitate. Este imposibil ca proiectele de la Ișalnița și Turceni fie realizate pentru anul 2026. Cu toate acestea, Comisia Europeană nu a venit cu nicio măsură de devansare a termenelor de închidere a capacităților energetice pe cărbune.

În acest context, păstrarea termenelor de închidere a capacităților de producție

Considerăm că orice măsură de închiderea a minelor, termocentralelor și a oricărui alt tip de capacități de producție poate fi făcută doar după asigurarea unor noi capacități de producție funcționale și pregătite să acopere orice deficit cauzat de închiderile realizate.

Scoaterea din funcțiune la sfârșitul acestui an a capacităților de producție de energie electrică prevăzute de OUG nr. 108/2022 nu reprezintă doar o decizie economică sau administrativă, ci o problemă de securitate națională, cu implicații majore asupra stabilității sistemului energetic al României. De asemenea, în actualul context geopolitic marcat de incertitudini, criză energetică, precum și de tensiuni la granițele estice ale Uniunii Europene, producția internă de energie devine un pilon fundamental al siguranței naționale. România are responsabilitatea de a acționa în conformitate cu interesul național. Menținerea în funcțiune a capacităților prevăzute de OUG nr. 108/2022 pe un termen prorogat, dar în continuare limitat, nu contravine obiectivelor verzi ale Uniunii, ci dimpotrivă, le sprijină prin garantarea unei tranziții energetice sigure, fără vulnerabilizarea sistemului național. Renunțarea la aceste capacități fără alternative fiabile, disponibile și stabile în exploatare, ar echivala cu cedarea unui instrument strategic, cu efecte directe negative asupra securității naționale, economice și chiar sociale. Energia nu este doar o resursă economică - este o armă strategică și un garant al stabilității.

Prin urmare, scoaterea din funcțiune a acestor capacități trebuie privită și tratată ca o problemă de securitate națională, iar politica energetică a României trebuie să rămână coerentă cu direcția europeană de consolidare a rezilienței, independenței și suveranității energetice.

Mai mult de atât, inclusiv Comisia prin prevederile din Decizia C(2022) 553 recunoaște că CEO are un rol sistemic esențial la nivel regional, rol ce constă în dezvoltarea producției și a aprovizionării regiunii, precum și în dezvoltarea activităților economice conexe. Comisia Europeană conștientizează că închiderea necorespunzătoare și un eventual faliment al CEO Oltenia ar duce la pierderea directă a aproximativ 9.000 de locuri de muncă, precum și la pierderi indirecte de locuri de muncă, având în vedere numărul mare de parteneri actuali din lanțul valoric al CEO. Acest efect devastator asupra pieței muncii din județul Gorj apare ca fiind imposibil de prevenit în situația în care termenele de închidere prevăzute de OUG 108/2022 rămân neschimbate. În contextul în care o entitate de mărimea și importanța CEO este situată într-o regiune cu o rată a șomajului ridicată, persistentă și însoțită de dificultatea de creare de noi locuri de muncă, salvarea temporară a activității CEO apare ca imperativă. Realitatea crudă este că oprirea activității CEO ar avea consecințe sociale imposibil de reparat la acest moment. Pentru miile de lucrători de la CEO, oprirea activității echivalează cu imposibilitatea găsirii în regiune a unui loc de muncă corespunzător pregătirii lor profesionale. Este adevărat că Planul de restructurarea prezenta măsuri de prevenire a acestor dificultăți sociale însă aceste măsuri nu sunt îndeplinite la acest moment.

În vederea celor prezentate mai sus, putem afirma că realitatea faptică a prezentului demonstrează imposibilitatea de respectare a termenelor de

forțată de respectare a acestora ar fi o măsură exagerată ce ar avea efecte dezastruoase asupra sectorului energetic și asupra sectorului social din România. Închiderea minelor, carierelor și capacităților de producție conform termenelor înaintate nu poate fi realizată corespunzător, mai ales în contextul neîndeplinirii celorlalte măsuri prevăzute în textul OUG 108/2022. Mai mult de atât, subliniem că, inclusiv după prorogarea termenelor conform prezentei propuneri legislative, România va trebui să deruleze discuții continue cu Comisia Europeană pentru a lua în calcul chiar un termen mai lung, cum ar fi anul 2049. Pentru moment solicităm susținerea urgentă a acestui proiect pentru a preveni o adevărată criză energetică și socială în perioada următoare.

În temeiul art. 111 alin. (1) din Constituția României, republicată, vă adresăm rugămintea de a solicita Guvernului să comunice punctul de vedere asupra prezentei propuneri legislative.

INIȚIATORI:

Deputat AUR – Iqneliǎ-FloreŃa Priescu

LISTA

Suținătorilor propunerii legislative – LEGE pentru modificarea și completarea
Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 108/2022 privind decarbonizarea sectorului
energetic

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1.	SIMIŢON GEORGE NICOLAE	AUR	
2.	VADIN-TUDOR LIDIA	AUR	
3.	Burtuța Căstiana-Julia	AUR	
4.	CIPRIAN PARASEIU	AVR	
5.	POPESCU ANTONIO	AUR	
6.	BALCA VALENTIN	AUR	
7.	ENACHE MIHAI	AUR	
8.	PASCARIU MIHAI-COSMIN	AUR	
9.	ARTIMON DAN	AUR	
10.	CĂCIN GHEORGHE MATIȘ	AUR	
11.	Negrea Petru-Gabriel	AUR	
12.	Coman Dragos	AUR	
13.	Pirescu Ionelica	AUR	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – LEGE pentru modificarea și completarea
Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 108/2022 privind decarbonizarea sectorului
energetic

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
14.	Velcescu Florin Bogdan	AUR	A
15.	MIHAESCU MUGUR	AUR	
16.	GHERASIM LAURA	AUR	
17.	NEGOESCU MIHAI-BOGDAN	AUR	
18.	Constantinescu Andrei Claudiu	AUR	
19.	Dascalu Cătălin Emanuel	AUR	
20.	ORANCEA SILVIU	AUR	
21.	GHEORGHE IONEL	AUR	
22.	HRISTU COSMIN	AUR	
23.	GHEORGHE MIHAI CLAUDIU	AUR	
24.	RADU FABIAN - CRISTIAN	AUR	
25.	TIJICA DTRU	AUR	
26.	Popovici Florin Cornel	AUR	

LISTA

Suținătorilor propunerii legislative – LEGE pentru modificarea și completarea
Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 108/2022 privind decarbonizarea sectorului
energetic

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
27.	MUSAI LUCIAN	AUR	
28.	SERBAN GIANINA	AUR	
29.	MITREA DUMITRINA	AUR	
30.	GURLUI SILVIU - OCTAVIAN	AUR	
31.	PUȘCAȘU PETRE	AUR	
32.	CIORNEI DANIEL CĂTĂLIN	AUR	
33.	POȘTOLEA TEODOR	AUR	
34.	AVRĂMEȘCU ȘTEFĂNIȚĂ - ALIN	AUR	
35.	ARIADNA - ELENA CÎRLIGEANU	A.U.R.	
36.	IACAL MONICA	AUR	
37.	CIPRIAN PARASCIV	AUR	
38.	IOSUB COSMIN TEODOR	AUR	
39.	COLEȘA ILIE - ALIN	AUR	

LISTA

Suținătorilor propunerii legislative – LEGE pentru modificarea și completarea
Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 108/2022 privind decarbonizarea sectorului
energetic

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
40.	MÎNDRESCU MIO.	AUR.	
41.	LOVICĂ RAMONA	AUR	
42.	BARȘAN TIBETIU CRISTIAN	AUR	
43.	BORDIAN ALEXANDRU	AUR	
44.	BIRO DANIEL - RĂZVAN	AUR	
45.	TITUS PAUNESCU	AUR	
46.	Dan Tădăra	AUR	
47.	CHELARU MIRCEA	AUR.	
48.	POTECĂ VĂLENTIN	AUR	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – LEGE pentru modificarea și completarea
Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 108/2022 privind decarbonizarea sectorului
energetic

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1	PEIU PETRISOR-CARRIEZ	AUR	
2	CRISTINA SUMITRESCU	AUR	
3	LUMINIȚA ȚĂRCEAN-FERNANDES	AUR	
4	PETE GEORGE GORAI	AUR	
5	NICOLINA ȘTEFĂN	AUR	
6	SANDRELA ȘTEFĂNESCU	AUR	
7	IACOB CĂLIN CIPRIAN	AUR	
8	SILIGROMU GĂLĂN	AUR	
9	MEGHA CORNELIU	AUR	
10	ROMAN MARIUS-VALENTIN	AUR	
11	BAREARI DONICA	AUR	
12	VASILE MARIAN	AUR	
13	ANDREI GĂLĂN	AUR	

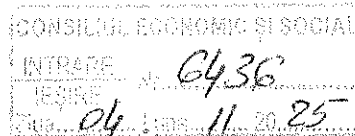
LISTA

Susținătorilor propunerii legislative - LEGE pentru modificarea și completarea
Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 108/2022 privind decarbonizarea sectorului
energetic

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
14	CONSTANTINESCU ROSICA	AUR	
15	VLĂDU NICOLAE	AUR	
16	Stefan Geamănu	AUR	
17	Laure Sorin	AUR	
18	SPAV DUMITRU	AUR	
19	SIPOS CRISTIAN	AUR	
20	GHETU C.	AUR	
21	Tarasca Teofil	AUR	
22	Alăbeșu Laurentiu	AUR	
23	SANDU IONUȚ	AUR	
24	Rozu cu Vasiliu	AUR	

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

CAMERA DEPUTAȚILOR

LEGE

pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 108/2022 privind decarbonizarea sectorului energetic

Parlamentul României adoptă prezenta lege

Articol unic. – Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 108/2022 privind decarbonizarea sectorului energetic publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 659 din 1 iulie 2022, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 3, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Capacitatea totală instalată de energie electrică pe bază de lignit și huiă care va fi scoasă din exploatare treptat până cel târziu în anul 2032 este de 4.920 MW.”

2. La articolul 4, alineatul (1), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) până la sfârșitul anului 2031, alte 1.425 MW de capacități de producere a energiei electrice pe bază de lignit;”

3. La articolul 4, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Prin excepție de la prevederile alin. (1) lit. a), cel târziu până la data de 1 iunie 2023, 660 MW capacități de producere a energiei electrice pe bază de lignit pot fi trecuți în conservare până cel târziu la sfârșitul anului 2031. Acestea pot fi scoase din conservare și activate prin ordin al ministrului energiei, numai la solicitarea operatorului de transport și de sistem în condițiile prevăzute la alin. (4).”

4. La articolul 4, alineatul (9), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) 2 grupuri pe gaze naturale «ready for hydrogen» de tip CCGT. cu o

– Turceni 475 MW - cu punere în funcțiune în 2031;”

5. La articolul 6, alineatul (1) se modifică și se completează și va avea următorul cuprins:

„(1) Carierele de lignit și exploatările miniere de huilă se închid și se ecologizează nu mai devreme de 31 decembrie 2030, după cum urmează:

a) carierele Complexului Energetic Oltenia - conform Planului de restructurare, aprobat prin Decizia C(2022) 553 final din 26 ianuarie 2022, corelat cu necesarul de lignit pentru capacitățile energetice prevăzute la art. 4 alin. (1) care vor asigura funcționarea sigură și stabilă a Sistemului electroenergetic național și în concordanță cu lucrările de punere în siguranță cu extracție de lignit prevăzute în Planul de închidere a activității (PIA) pentru fiecare carieră, până la 1 ianuarie 2031;”

b) carierele Alunu și Berbești (CET Govora) - închidere și ecologizare până la 31 decembrie 2032;

c) exploatările miniere ale Complexului Energetic Hunedoara:

(i) Lupeni și Lonea - lucrări de punere în siguranță, închidere și ecologizare până la 31 decembrie 2032;

(ii) Livezeni și Vulcan - lucrări de punere în siguranță, închidere și ecologizare până la 31 decembrie 2032.”

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

Președintele Senatului

Președintele Camerei Deputaților